

Protokoll Nr 8/2024

fört vid sammanträde med styrelsen för Stockholms Stadshus AB
måndagen den 16 december 2024 kl. 12:00

Ledamöter	Karin Wanngård (S) Ordförande Christofer Fjellner (M) Vice ordförande Arvid Vikman Rindvall (S) Thomas Ehrnström (V) Martin Hansson (MP) Jan Jönsson (L) Tina Kratz (V) ersätter Clara Lindblom (V) Yvonne Fernell-Ingelström (M) ersätter Gustav Johansson (M) Gunnar Björkman (M) ersätter Jonas Naddebo (C)
Suppleanter	Maria-Elsa Salvo (S) Anders Österberg (S) Emilia Bjuggren (S) Nike Örbrink (KD)
Övriga närvarande	Dick Morén Facklig SACO Kristin Selander Facklig VISION Anna Nording Tjänsteman §§1-5 Revisionskontoret Mikael Sjölander Revisor §§1-5 Fredrik Jurdell VD Anette Scheibe Lorentzi vice VD Ingrid Storm Sekreterare Peter Kvarnhem Ekonomichef Tuula Seger Tjänsteman §§1-5 Magnus Thulin Tjänsteman Martin Nilsson Borgarrådssekreterare
Justerare	Karin Wanngård, Christofer Fjellner
Paragraf	§§1-11
Sekreterare	Ingrid Storm

§ 1 Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordförande Karin Wanngård (S) justera dagens protokoll utsågs vice ordförande Christofer Fjellner (M).

§ 2 Anmälan av protokoll

Dnr SSAB 2024/3

Anmäldes att protokoll från koncernstyrelsens sammanträde 2024-10-16 (Nr 7/2024) är justerat och utsänt.

§ 3 Finansiell månadsrapport per den 31 oktober 2024

Dnr SSAB 2024/16

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

Stadsledningskontorets förelagda riskrapporter läggs till handlingarna.

Särskilt uttalande angavs av Christofer Fjellner m.fl. (M) och Jan Jönsson (L) samt *suppleantyttrande* av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

"År 2023 ökade kommunkoncernen externa upplåning med över 6 mdkr. Nu fortsätter upplåningen att öka, per 31 oktober 2024 uppgick extern nettoupplåning till 83 719 mnkr, vilket är en ökning med 10 438 mnkr sedan årsskiftet för kommunkoncernen. Den höga upplåningstaken har medfört att Socialdemokraterna tvingats höja ramen för extern upplåning med 20 000 mnkr till 110 000 mnkr. Kommunkoncernens låneskuld förväntas passera 100 000 mnkr under den här mandatperioden.

Vi är oroad över den kraftigt ökande skuldsättningen i staden. Den leder till ett försämrat finansnetto och försämrade förutsättningar för staden på den finansiella marknaden. Vi ser även med oro på att stadens finansiella kreditbetyg AAA riskerar att sänkas, vilket skulle innebära att räntekostnaderna ökar ytterligare. För att behålla kreditbetyget har Socialdemokraterna höjt kommunalskatten både 2024 och 2025. Framöver konstaterar kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's att staden behöver begränsa skulden genom investeringsprioriteringar och avyttringar av icke strategiska tillgångar för att kreditbetyget inte ska sänkas.

Vi konstaterar att räntekostnaderna är mycket höga. Prognostiserad räntekostnad för bolagskoncernen som helhet under den närmaste 12- månaders-perioden estimeras med nuvarande antaganden att bli ca 2,5 mdkr. Samtidigt förväntas räntan för kommunkoncernen att öka de närmaste åren. Högre räntenivåer i kombination med en ökande skuld innebär följaktligen att stigande räntekostnader är en betydande kostnadspost i stadens budget samt belastar stadens bolag.

Mot bakgrund av detta vill vi understryka vikten av bedriva en politik som leder till att stadens skuld omgående börjar minska. Kommunkoncernens investeringar finansieras

delvis av egna medel och delvis av lån. Under 2023 var egenfinansieringsgraden 60 procent i jämfört med 113 procent året innan. Egenfinansieringsgraden i investeringar måste öka och staden behöver överväga att avyttra tillgångar för att minska skulden. Samtidigt är det viktigt att förbättra styrningen av stora investeringsprojekt, de kraftiga avvikelser som skett minskar kommunfullmäktiges utrymme att finansiera nya investeringar. Det krävs prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet."

§ 4 Revisorernas rapport avseende granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2024 i koncernen Stockholms Stadshus AB

Dnr SSAB 2024/170

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Muntlig föredragning av ärendet framfördes av koncernrevisor Mikael Sjölander från EY.

Muntlig föredragning av Revisionskontoret, Anna Nording kring lekmanarevisorernas bolagsgranskning.

Anmäldes och lades till handlingarna revisorernas granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2024 för koncernen Stockholms Stadshus AB.

§ 5 Lägesrapport Stockholm Vatten ABs projekt Stockholms Framtida Avloppsrening december 2024

Dnr SSAB 2024/189

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan av lägesrapport avseende Stockholm Vatten ABs projekt Stockholms Framtida Avloppsrening december 2024 godkänns.
2. Lägesrapport avseende Stockholm Vatten ABs projekt Stockholms Framtida Avloppsrening december 2024 överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.

§ 6 Inriktningsbeslut gällande Stockholm Vatten ABs projekt Storängen samt reviderat inriktningsbeslut för delprojekt Aspen

Dnr SSAB 2024/143 - KS 2024/962

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Förelåg två förslag till beslut. Koncernledningens förslag till beslut och Christofer Fjellner (M), Yvonne Fernell-Ingelström (M), Gunnar Björkman (M) och Jan Jönssons

(L) förslag till beslut.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och koncernstyrelsen beslutar enligt koncernledningens förslag till beslut.

Koncernstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Inriktning för sammanläggning av tidigare beslutade delprojekt för Stockholm Vatten ABs projekt Storängen med en sammanlagd investeringsutgift om 1 033 miljoner kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling, varav 563 miljoner kronor avser reviderad inriktning för delprojekt Aspen, godkänns.
2. Stockholm Vatten AB uppmanas att inför kommande genomförandebeslut för respektive delprojekt arbeta med lösningar som innebär en lägre investeringsutgift i kombination med ökade inkomster.

Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Inriktning för sammanläggning av tidigare beslutade delprojekt för Stockholm Vatten ABs projekt Storängen med en sammanlagd investeringsutgift om 1 033 miljoner kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling, varav 563 miljoner kronor avser reviderad inriktning för delprojekt Aspen, godkänns.
2. Stockholm Vatten AB uppmanas att inför kommande genomförandebeslut för respektive delprojekt arbeta med lösningar som innebär en lägre investeringsutgift i kombination med ökade inkomster.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation angavs av Christofer Fjellner (M), Yvonne Fernell-Ingelström (M), Gunnar Björkman (M) och Jan Jönsson (L) samt *suppleantyttrande* av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

"Förslag till beslut

Att delvis godkänna förslag till beslut.

Att därutöver anföra

I Huddinge kommun omvandlas Storängens industriområde till ett nytt bostadsområde med cirka 4000 bostäder. Planarbetet är uppdelat i olika kvarter och inleddes 2017.

Ett av ärendets syften är att föreslå att ett reviderat inriktningsbeslut fattas för ingående delprojekt Aspen med en investeringsutgift om 563 miljoner kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling jämfört med tidigare beslutsbelopp omräknat till 254 miljoner kronor i kostnadsläge mars 2024. Mot bakgrund av den mycket stora kostnadsökningen ser vi ett behov av att Stockholm Vatten och Avfall AB löpande analyserar, rapporterar och genomföra kostnadsbesparande åtgärder i projektet fram till dess färdigställande.

Stadsledningskontoret noterar att anläggningsavgifterna är mycket låga i förhållande till den totala investeringen i projektet. Det leder till att en stor del av investeringen kommer att betalas av framtida brukningsavgifter. Vi anser vi att bolaget ska se över sina anläggningsavgifter för att uppnå högre kostnadstäckning i framtida exploateringsprojekt. Detta är särskilt viktigt att påpeka i det här ärendet eftersom projektet genomförs i Huddinge, medan brukningsavgifterna i huvudsak betalas i Stockholm. Överhuvud är det viktigt att bolaget får tillräcklig insyn, kontroll och påverkansmöjligheter i projektet för att tillvara ta stadens intressen."

Särskilt uttalande angavs av Karin Wanngård m.fl. (S), Thomas Ehrnström m.fl. (V), Martin Hansson (MP) enligt följande.

"Stockholms stad har genom Stockholm Vatten AB huvudmannskapet för vatten och avlopp för Huddinge kommun, och därmed ett lagstadgat ansvar att tillgodose och säkerställa behovet av vattentjänster. Det lagstadgade ansvaret regleras av lagen om allmän vattentjänst.

I det här ärendet omvandlar Huddinge kommun Storängens industriområde till ett nytt bostadsområde med drygt 4000 bostäder. Det medför en total investeringsutgift om 1 033 miljoner kronor för Stockholm Vatten och Avfall, och som koncernledningen konstaterar är inkomsterna i form av anläggningsavgifterna mycket låga i förhållande till den totala investeringen. Detta trots att staden nyligen fattat beslut om höja anläggningsavgifterna med 33 procent.

Vi anser att det i grunden inte är en rimlig ordning att ett av Stockholm stads bolag ska behöva bära stora investeringsutgifter för exploateringsprojekt som genomförs av andra kommuner, om intäkterna för bolaget inte är skäliga i förhållande till den totala investeringen. Det är därför mycket angeläget att, som koncernledningen också skriver i sitt tjänsteutlåtande, ser över samarbetsformerna för att säkerställa stadens insyn, kontroll och påverkansmöjligheter i detta och andra liknande projekt."

§ 7 Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Dnr SSAB 2024/1

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, bilaga 1 till utlåtandet i kommunfullmäktiges beslut, antas och ska inarbetas i Stockholms Stadshus AB:s verksamhetsplanering.
2. Dotterbolagen inom koncernen får i uppdrag att anta Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, bilaga 1 till utlåtandet i kommunfullmäktiges beslut, samt inarbeta programmet i sin verksamhetsplanering.
3. Det antecknas att Miljöprogram 2020-2023 för Stockholms stad (dnr KS 2019/1040), Riktlinjer för förnybar energi i stadens egna fastigheter (310-1382/2013), Fossilbränslefri organisation 2030 (2018/000015) och Trädplan för Stockholm del 1: Policy Vård och förnyelse (Utlåtande 1994:5 RIII (dnr KS 177/91)) därmed upphör att gälla.
4. Rese- och mötespolicy för Stockholms stad, bilaga 1 till utlåtandet i kommunfullmäktiges beslut, antas.
5. Dotterbolagen inom koncernen får i uppdrag att anta Rese- och mötespolicy för Stockholms stad, bilaga 1 till utlåtandet i kommunfullmäktiges beslut.
6. Stockholms Stadshus AB ska upprätta ett eget system för intern klimatväxling enligt motsvarande principer som gäller stadens nämnder enligt punkterna 1 och 2 i kommunfullmäktiges beslut (KS 2023/310).
7. Dotterbolagen inom koncernen får i uppdrag att upprätta ett eget system för intern klimatväxling enligt motsvarande principer som gäller stadens nämnder enligt punkterna 1 och 2 i kommunfullmäktiges beslut (KS 2023/310).

§ 8 Anmälan om beslut om aktieutdelning inför extra bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB

Dnr SSAB 2024/193

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om beslut om aktieutdelning inför extra bolagsstämma för Stockholms Stadshus AB godkänns.

§ 9 Övriga anmälningsärenden

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Anmälades och lades till handlingarna följande ärenden.

1. Slutrapportering gällande AB Familjebostäders nybyggnation av bostäder i kv. Drevvikshöjden, Farsta. Dnr SSAB 2024/183
2. Slutrapportering gällande Stockholm Stads Parkerings AB Hagastaden Västra Mitt. Dnr SSAB 2024/168
3. Slutrapportering gällande Stockholms Stads Parkering ABs p-hus Hagastaden Västra och Hagastaden Mitt. Dnr SSAB 2024/168
4. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Samråd om ny regional utvecklingsplan". Dnr SSAB 2024/88
5. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om hur vi kan utveckla och förbättra Stockholms kajstrategi samt se över helheten på vattnet". Dnr SSAB 2024/108
6. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om att Stockholms stad bör inrätta en Nattborgmästare". Dnr SSAB 2024/111
7. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna". Dnr SSAB 2024/129
8. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om att vräka våldsutövare". Dnr SSAB 2024/109
9. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om att du ska få elda kvistar i din egen trädgård". Dnr SSAB 2024/123
10. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om en handlingsplan för en ökad energilagring". Dnr SSAB 2024/97
11. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Strategi för Stockholms utomhusbelysning. Rätt belysning, på rätt plats, vid rätt tillfälle". Dnr SSAB 2024/137
12. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om internationellt Klimatbistånd". Dnr SSAB 2024/132
13. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Begäran om yttrande över ansökan om nätkoncession för linje för en 420 kV ledning från Överby till Beckomberga". Dnr SSAB 2024/159
14. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Klimathandlingsplan 2024-2030". Dnr SSAB 2024/133

15. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om en satsning på renare vatten och en stadsövergripande vattenamiral". Dnr SSAB 2024/136
16. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Motion om att placera vertikala planteringar i Stockholm stad". Dnr SSAB 2024/135
17. Koncernledningens remissvar om "Remiss av Inbjudan till samråd om nätutvecklingsplan 2025–2034". Dnr SSAB 2024/156
18. Koncernledningens remissvar om " Remiss av Betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)". Dnr SSAB 2024/166

§ 10 VD informerar

En muntlig föredragning framfördes av vice vd Stockholms Stadshus AB Anette Scheibe Lorentzi avseende bland annat status gällande avyttring av Stockholmsmässan AB samt arbetet med investeringsstyrning inom bolagskoncernen.

§ 11 Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg och ordförande avslutade mötet.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Karin,Wanngård	2024-12-18
Gustav Christofer Ingemar,Fjellner	2024-12-19
Ingrid Evy Martina,Broman Storm	2024-12-18